

Imisní monitoring a kvalita ovzduší v Kraji Vysočina

Kvalita ovzduší je sledována pravidelně na území celé ČR prostřednictvím sítě měřících stanic (tzv. imisní monitoring) v souladu se zákonem č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. Provozem státní sítě imisního monitoringu je pověřen Český hydrometeorologický ústav (dále jen ČHMÚ). V souladu s legislativními požadavky je státní imisní síť koncipována tak, aby stanicemi automatizovaného imisního monitoringu bylo zajištěno sledování úrovně znečištění ovzduší na území celého státu. Podmínky posuzování a hodnocení kvality ovzduší specifikuje nařízení vlády č. 597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší. Toto nařízení mimo jiné stanoví podmínky pro umístění měřících stanic a jejich počty na území zón a aglomerací tak, aby naměřené hodnoty byly reprezentativní pro větší územní celky v rámci ČR. Na území Kraje Vysočina je v současnosti sedm lokalit měření kvality ovzduší ve správě ČHMÚ. V lokalitách Jihlava, Třebíč, Kostelní Myslová probíhá automatizovaný měřící program (AIM), v lokalitách Dukovany, Křižanov, Velké Meziříčí a Košetice manuální měřící program (MIM). Dále jsou v Kraji Vysočina 3 stanice ve správě Zdravotního ústavu – Havlíčkův Brod (Smetanovo náměstí), Jihlava (Znojemská) a Žďár nad Sázavou. Každoroční hodnocení kvality ovzduší se opírá o data ze stanic imisního monitoringu archivovaná v imisní databázi Informačního systému kvality ovzduší (ISKO), který rovněž provozuje ČHMÚ.

Na základě vyhodnocení naměřených hodnot provádí Ministerstvo životního prostředí jedenkrát za rok vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (dále jen OZKO), což jsou území v rámci zóny nebo aglomerace, kde je překročena hodnota imisního limitu u jedné nebo více znečišťujících látek. Za posledních 5 let byla OZKO na území Kraje Vysočina vymezena pouze pro rok 2010 na 1,1 % území SÚ Třebíč.

Mimo výše uvedený státní monitoring zajistil Kraj Vysočina nad rámec zákona další měření. Jedná se o měření provedená v souvislosti s projektem „Vyhodnocení kvality ovzduší průmyslové zóny města Jihlavy a z něho vyplývajících zdravotních rizik“, který zrealizoval v letech 2008 a 2009 ČHMÚ ve spolupráci se Zdravotním ústavem se sídlem v Brně. Ve sledované oblasti přesahující území města Jihlavy byl hodnocen vliv dopravy, šíření pachových látek, zdravotní rizika a pro správné rozhodování na úrovni kraje slouží rozptylová studie města Jihlavy. Cílem studie bylo mimo jiné najít kroky ke zlepšení kvality ovzduší nejen v zájmové oblasti, ale i v celém kraji Vysočina, a to ve vztahu ke strategickým dokumentům kraje Vysočina. Studie poskytuje dokonalý přehled o umístění zdrojů a jejich podílu na znečišťování ovzduší Jihlavy a dále poskytuje dokonalý přehled o stavu a kvalitě ovzduší. Nejvyšší koncentrace byly naměřeny na stanici umístěné v areálu firmy Automotive Lighting, což potvrdilo významný vliv dopravy, zejména dálnice D1. I přes všechny významné zdroje znečišťování ovzduší studie definovala z pohledu imisí Kraj Vysočina jako jeden z nejčistších v České republice. Stejně tak město Jihlava patří mezi nejčistší krajská města České republiky. Kompletní studie je zveřejněna na stránkách krajského úřadu <http://www.kr-vysocina.cz/vyhodnoceni-kvality-ovzdusi-prumyslove-zony-mesta-jihlavy-a-z-neho-vyplývající-zdravotnich-rizik/d-4023549/p1=4963>.

V návaznosti na realizovanou studii „Vyhodnocení kvality průmyslové zóny města Jihlavy a z něho vyplývajících zdravotních rizik“ provádí od roku 2010 společnost ENVItech Bohemia s.r.o., Praha měření znečištění ovzduší na stanici umístěné v areálu společnosti Automotive Lighting v průmyslové zóně Jihlava. Výsledky tohoto měření jsou každoročně

vyhodnocovány a prezentovány na pravidelných tiskových konferencích, kompletní výsledky jsou rovněž zveřejněny na webových stránkách krajského úřadu <http://www.kr-vysocina.cz/vysledky-monitoringu-kvality-ovzdusi-v-jihlave-za-rok-2011/d-4041635/p1=4953>. Vzhledem k tomu, že výše uvedená odborná studie „Vyhodnocení kvality ovzduší průmyslové zóny města Jihlavy a z něho vyplývajících zdravotních rizik“ prokázala významný vliv lokálních topenišť a dopravy na kvalitu ovzduší, Kraj Vysočina hodlá rozšířit sledování ovzduší na celý Kraj Vysočina v rámci Informačního systému kvality ovzduší v Kraji Vysočina (dále jen ISKOV). Kraj Vysočina by chtěl přes tento systém získat data o plošném znečištění ovzduší s ohledem na dopad průmyslového znečištění, vliv dopravy a lokálních topenišť. Samotné měření by mělo probíhat 5 let a začít by mělo v roce 2012. Ve 24 vybraných lokalitách se budou 8 týdnů rovnoměrně rozvržených v roce měřit hodnoty nejvýznamnějších znečišťujících látek, jako např. prашné částice PM10, PM2,5, NO, NO2, NOx, SO2, VOC, PAU a výběrově aldehydy a dioxiny. Tyto aktuální informace o stavu ovzduší ve sledovaných lokalitách i archiv naměřených hodnot budou zveřejňovány na veřejně přístupných webových stránkách krajského úřadu.

Více informací: Rostislav Habán, 564 602 514, haban.r@kr-vysocina.cz